

**UCHWAŁA NR LI/681/2022
RADY MIEJSKIEJ W CZELADZI**

z dnia 6 czerwca 2022 r.

**w sprawie ustanowienia insygniów organów gminy Czeladź: Łańcuch dla Burmistrza Miasta Czeladź
oraz Łańcucha dla Przewodniczącego Rady Miejskiej w Czeladzi.**

Na podstawie art 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zmianami) oraz art 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2016 r. poz. 38 ze zmianami), po uzyskaniu pozytywnej opinii Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Rada Miejska w Czeladzi uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się insygnia Miasta Czeladź, w postaci:

- 1) Łańcucha Burmistrza Miasta Czeladź;
- 2) Łańcucha Przewodniczącego Rady Miejskiej w Czeladzi.

2. Łańcuchy są insygniami władzy samorządowej i podkreślają funkcje pełnione przez osoby sprawujące tę godność. Mogą być używane podczas: Sesji Rady, zwłaszcza uroczystych, uroczystości z okazji świąt miejskich, państwowych i innych o szczególnym charakterze - w kraju i za granicą, oficjalnych wydarzeń, narad, spotkań oraz wydarzeń okolicznościowych.

3. Łańcuch Burmistrza Miasta Czeladź wykonany z metalu w barwie złocistej. Składa się z dwudziestu trzech ogniwi. Ogniwo pierwsze to okrągły medalion z błękitnym kołem, na którym znajduje się złoty górnośląski orzeł. Ogniwo drugie to okrągły medalion z błękitnym kołem, na którym umieszczono złoty, ukoronowany monogram SAR- Stanislaus Augustus Rex. Kolejne dwadzieścia jeden ogniwi ma formę stylizowanych kół z dziesięcioma szprychami. Liczba kół symbolizuje dwadzieścia jeden osób zasiadających w Radzie Miasta Czeladź. W przedniej części łańcucha podwieszony jest klejnot, tzn. ujęty w ozdobny kartusz barwny, błękitno - srebrno- czarny herb Czeladzi wedle ustalonego wzoru. Zza kartusza herbowego wyłania się półpostać świętego Stanisława, jako swego rodzaju trzymacza, czy może raczej "opiekuna" herbu. Wzór łańcucha Burmistrza Miasta Czeladź stanowi załącznik Nr 1.

4. Łańcuch Przewodniczącego Rady Miejskiej wykonany z metalu w barwie srebrzystej. Składa się z dwudziestu trzech ogniwi. Ogniwo pierwsze to okrągły medalion z błękitnym kołem, na którym znajduje się złoty górnośląski orzeł. Ogniwo drugie to okrągły medalion z błękitnym kołem, na którym umieszczono złoty, ukoronowany monogram SAR- Stanislaus Augustus Rex. Kolejne dwadzieścia jeden ogniwi ma formę stylizowanych kół z dziesięcioma szprychami. Liczba kół symbolizuje dwadzieścia jeden osób zasiadających w Radzie Miasta Czeladź. W przedniej części łańcucha podwieszony jest klejnot, tzn. ujęty w ozdobny kartusz barwny, błękitno - srebrno- czarny herb Czeladzi wedle ustalonego wzoru. Zza kartusza herbowego wyłania się półpostać świętego Stanisława, jako swego rodzaju trzymacza, czy może raczej "opiekuna" herbu. Wzór łańcucha Przewodniczącego Rady Miejskiej stanowi załącznik Nr 2.

5. Łańcuch Burmistrza będzie przechowywany w gabinecie Burmistrza w specjalnie wykonanym do tego etui.

6. Łańcuch Przewodniczącego Rady będzie przechowywany w Biurze Rady Miejskiej w specjalnie wykonanym do tego etui.

§ 2. Ustala się następujące zasady wręczania i przekazywania insygniów:

- 1) Wprowadzenie insygniów nastąpi na Sesji Rady Miejskiej po wejściu w życie niniejszej uchwały.
- 2) Przewodniczący Rady Miejskiej wręczy łańcuch Burmistrzowi, a Wiceprzewodniczący Rady - Przewodniczącemu Rady.

- 3) Na pierwszej Sesji Rady Miejskiej nowej kadencji Przewodniczący Rady poprzedniej kadencji przekazuje łańcuch na ręce prowadzącego obrady Rady Miejskiej. Nowo wybranemu Przewodniczącemu Rady łańcuch wręcza prowadzący obrady Rady Miejskiej. W przypadku nieobecności Przewodniczącego Rady poprzedniej kadencji czynność przekazania łańcucha prowadzącemu obrady Rady Miejskiej pomija się.
- 4) W przypadku wyboru Przewodniczącego Rady w trakcie trwania kadencji, wręczenie łańcucha dokonuje Wiceprzewodniczący Rady prowadzący obrady w punkcie porządku obrad, podczas którego dokonano wyboru.
- 5) Przekazanie łańcucha nowo wybranemu Burmistrzowi następuje podczas Sesji Rady Miejskiej, na której Burmistrz złożył ślubowanie. Ustępujący Burmistrz przekazuje swoje insygnia na ręce nowego Burmistrza, a w przypadku nieobecności ustępującego Burmistrza dokonuje tego Przewodniczący Rady.
- 6) W przypadku jeśli nowo wybrany Burmistrz lub Przewodniczący Rady Miejskiej pełnił funkcję w poprzedniej kadencji odstępuje się od czynności odpowiednio określonej w pkt. 3 lub 5.

§ 3. Załącznik Nr 3 stanowi uzasadnienie historyczno - heraldyczne.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Czeladź.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Czeladzi

mgr Jolanta Moćko

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LI/681/2022
Rady Miejskiej w Czeladzi
z dnia 6 czerwca 2022 r.

Łańcuch Burmistrza Czeladzi

Metal złoty, wypukłe	Metal złoty, wkłęsłe	Emalia błękitna, CMYK 100,15,0,0	Metal srebrzysty	Emalia czarna CMYK 0,0,0,100
-------------------------	-------------------------	-------------------------------------	------------------	---------------------------------

**Łańcuch Przewodniczącego
Rady Miejskiej w Czeladzi**

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr LI/681/2022
Rady Miejskiej w Czeladzi
z dnia 6 czerwca 2022 r.

Metal złoty, wypukłe	Emalia błękitna, CMYK 100,15,0,0	Metal srebrzysty, wypukłe	Metal srebrzysty, wklęsłe	Emalia czarna CMYK 0,0,0,100
-------------------------	-------------------------------------	------------------------------	------------------------------	---------------------------------

Uzasadnienie historyczno – heraldyczne

Miasto Czeladź leży w powiecie będzińskim i województwie śląskim. Miejscowość od wieków położona była na pograniczu historycznego Śląska i Małopolski. Jej nazwa wskazuje na osadę służebną, zapewne wobec grodu w Bytomiu. Wzmiankowana po raz pierwszy w 1228 roku w domenie książąt opolskich, w czasach późniejszych należała do książąt śląskich z linii bytomskiej i cieszyńskiej. Już w XIII wieku powstał tu kościół parafialny. Istnieje przekonanie, że w tym samym okresie nastąpiła pierwsza lokacja miasta, jednakże pierwsza źródłowa wskazówka o istnieniu miasta Czeladź pochodzi dopiero z 1411 roku, kiedy wzmiankowano tu wójta. Miasto zostało sprzedane w 1443 roku biskupom krakowskim i weszło w skład ich kompleksu dóbr określanego jako Księstwo siewierskie. Biskupi odnowili przywileje miejskie w 1522 roku. W dobrach biskupich Czeladź pozostawała do sekularyzacji dóbr kościelnych w 1790 roku, kiedy to właścicielem miasta został skarb państwa. W roku 1792 Stanisław August Poniatowski uczynił Czeladź wolnym miastem RP i nadał jej nowy herb.

Miasto leżało na głównym szlaku handlowym biegnącym z południa Polski na Śląsk. Istniała w nim komora celna oraz jedyny w okolicy most na rzece Brynicy. W związku z tym Czeladź żyła z handlu przygranicznego oraz obsługi kupców podążających szlakiem handlowym. Działały tu karczmy, kuźnie, wynajem i naprawa wozów, wynajem koni itp. Oprócz tego działali tutaj także rzemieślnicy i rolnicy. Wielu mieszkańców zajmowało się również transportem konnym. Bunt wozaków w XIX w. w okresie budowy Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej spowodował rezygnację z budowy linii kolejowej biegnącej przez Czeladź. Po roku 1860 główną rolę w gospodarce miasta odgrywać zaczęło wydobycie węgla kamiennego. Kopalnie stały się głównymi zakładami kształtującymi tkankę społeczną miasta oraz gwarantującymi rozwój miasta.

Czeladź posiada herb zatwierdzony przez Komisję Heraldyczną i przyjęty Uchwałą Rady Miasta w 2007 roku. Herb ten jest uwspółcześnioną i dopasowaną do reguł heraldycznych wersją herbu nadanego Czeladzi przez Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1792 roku. Jego barwy mają nawiązywać do barw Górnego Śląska. Wcześniej, w czasach rządów biskupich miasto na pieczęciach posługiwało się wizerunkiem Świętego Stanisława, patrona miejscowego kościoła parafialnego.

Łańcuchy władzy Czeladzi składają się z dwudziestu trzech ogniw. Ogniwo pierwsze to okrągły medalion z błękitnym kołem, na którym znajduje się złoty górnośląski orzeł. Ma to symbolizować fakt, że do 1443 roku właścicielami Czeladzi byli książęta śląscy z linii opolskiej, bytomskiej i cieszyńskiej. Konkretna stylizacja orła została zaczerpnięta z pieczęci księcia Bolesława I cieszyńskiego, za którego rządów Czeladź po raz pierwszy wymieniono w źródłach jako miasto. Orzeł zwrócony jest w ukłonie heraldycznym do wewnątrz łańcucha.

Pieczęć Bolesława I cieszyńskiego

Ogniwo drugie to okrągły medalion z błękitnym kołem, na którym umieszczono złoty, ukoronowany monogram SAR – Stanislaus Augustus Rex, króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Ma to upamiętnić fakt, że ostatnim właścicielem miasta był polski rząd oraz, że Stanisław August nadał miastu obecny herb.

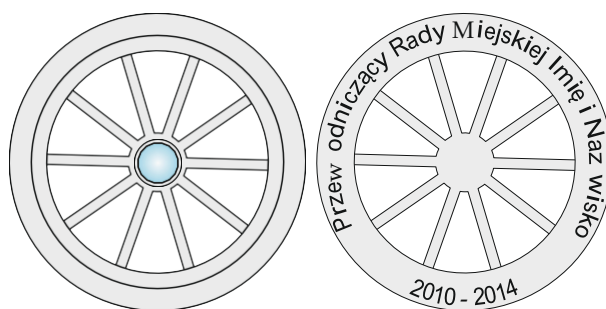

Monogram Stanisława Augusta Poniatowskiego

Kolejne dwadzieścia jeden ogniw ma formę stylizowanych kół z dziesięcioma szprychami. Liczba kół symbolizuje dwadzieścia jeden osób zasiadających w Radzie Miasta Czeladź. Motyw koła ma przywołać z jednej strony na myśl koło wozowe i nawiązywać do położenia miasta na szlaku handlowym – przez pierwsze 500 lat istnienia osady, a potem miasta, wozy kupieckie musiały być tutaj częstym widokiem. Z drugiej strony koło może

przywozić na myśl koła wież wyciągowych kopalni węgla kamiennego, które przez kolejne 130 lat dominowały w krajobrazie społecznym, gospodarczym i architektonicznym miasta. Na rewersach kół, na ich obręczach przewidziano miejsce do grawerowania nazwisk burmistrzów lub przewodniczących rady kolejnych kadencji samorządowych. Błękitna emaliowana kropka umieszczona w środku koła wykonana w kolorze tła herbu miasta symbolizuje pojedynczego radnego jako symboliczną oś samorządu miejskiego.

awers

rewers

W przedniej części łańcucha podwieszony jest jego klejnot, tzn. ujęty w ozdobny kartusz barwny, błękitno-srebrno-czarny herb Czeladzi wedle ustalonego wzoru. Zza kartusza herbowego wyłania się półpostać świętego Stanisława, jako swego rodzaju trzymacza, czy może raczej „opiekuna” herbu. Święty Stanisław jest patronem Czeladzi, miejscowego kościoła parafialnego i był obecny na pieczęciach miejskich przed 1792 rokiem, o czym świadczą liczne odciski przechowywane w Archiwum Krakowskiej Kapituły Katedralnej, AGAD oraz w archiwum parafii Św. Stanisława w Czeladzi.

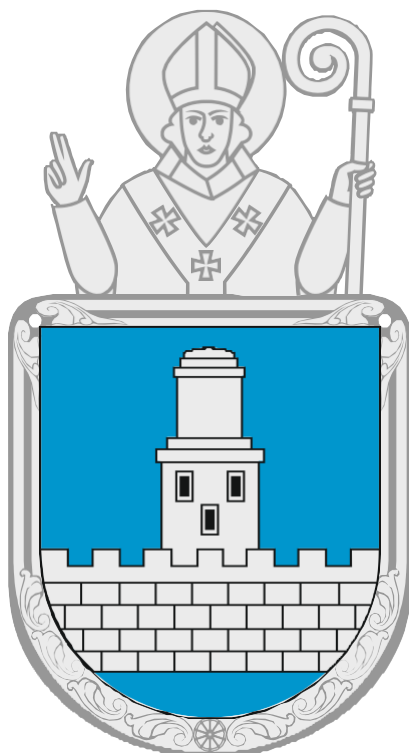

Odciski pierwszej pieczęci miejskiej Czeladzi

Pierwsze dwa rzędy AKKK, Libri Archivi, XI Transactiones, karty 11-14, 20, 94, 233, 286, lata 1501-1516 Rząd trzeci, zdjęcie pierwsze: AGAD ASK XLVI – Lustracje, rewizje i inwentarze dóbr królewskich, Przywileje dla dóbr biskupstwa krakowskiego nadane od r. 1498 k. 211, sygn 1/7/09/62a k. 211, rok 1786 („Dezyderia miasteczka Czeladzi”).

Rząd trzeci zdjęcie drugie: archiwum parafii Św. Stanisława w Czeladzi, wiek XVIII

Klejnot łańcucha

Elementy metalowe łańcucha wykonane są z metalu w barwie złocistej dla Burmistrza i z metalu w barwie srebrzystej dla Przewodniczącego Rady Miejskiej. Na potrzeby masowego odtwarzania wizerunków herbów stosuje się zastępowanie klasycznych tynktur metalicznych, srebra i złota, barwami białą i żółtą. Stąd budowla w herbie Czeladzi, opisywana jako biała, w klasycznym i bardziej dostojnym ujęciu powinna być określana jako srebrna. Ponieważ łańcuchy władzy są insygniami uroczystymi i niepowtarzalnymi, proponujemy aby tynktury metaliczne w herbach umieszczonych na łańcuchu również wykonać w metalu, tzn. godła złote (żółte) w metalu złocistym.

Łańcuch Burmistrza Czeladzi

Metal złocisty, wypukłe	Metal złocisty, wklęsłe	Emalia błękitna, CMYK 100,15,0,0	Metal srebrzysty	Emalia czarna CMYK 0,0,0,100
-------------------------------	-------------------------------	--	------------------	------------------------------------

Łańcuch Przewodniczącego Rady Miejskiej w Czeladzi

Metal złocisty, wypukłe	Emalia błękitna, CMYK 100,15,0,0	Metal srebrzysty, wypukłe	Metal srebrzysty, wklęsłe	Emalia czarna CMYK 0,0,0,100
-------------------------------	--	---------------------------------	---------------------------------	------------------------------------